

Digitales Brandenburg

hosted by Universitätsbibliothek Potsdam

Sefer ha-Milu'im

Schönhack, Joseph

קסוי, קאהנייט

Varsha, 629 = 1869

ז תוא

urn:nbn:de:kobv:517-vlib-9688

ז

זבוגא (נדס ט) זבוגי דמחזא , וי"ג
"זבוגי" ; אולי צ"ל "זבוגי"
זבוגא (קראטע) .

זבירא (ס"י נכ"ל ל כ) זבירן טבין
סבנין (בעשענקונג) מתנית .

זביו (ינו' תרומ' ה) שקץ שבזיון
ובזביון ; מין רמש .

זבל (ע"ז יח:) שמובלין שם זבול לע"ז .
(ינו' נכ"ל ט) הרואה מקום שמובלין
כו' אומר זוכה לאלהים וגו' ; פי'
שמובחין , וקראו בל' גנאי .

זבורית (מקו' י) הטבילו כדרכו בלא
זבורית ; בלס"ו זבורית
(האגדהאב , גרף) , בית יד , ע"ע
ובהערה שם :

זג (שנת קיס.) מוינגא רישא
(שמיטצען , לע:ען) ענ' הסערה
והנחת הגוף ; ובת"י (ויק' סו ט) יש לגרום
"וכל זוגא בגימ"ל" .

זג (כמו' סא:) ער דוג לה ; פי'
שנעשה גופה נפיה וצלול בוכיכות,
מע' זג ז .

זוג (ע"ז כט.) יאי קועיד לזוגא (שעזרע,
שניידע) ענ' חתך , מע' זג ר .

זהיה ת' חנפי לב (איוב לו יג) זהוהי
לבא ; כמו "זחיה" (שטאלצע)
גאים , ע"ע .

זהם (נכור' מז.) אין מזהסין את הולד
(בעשמיטצען , פערצכמען) .

זהמא לים מרון (סורי' יג:) ע"ע
זמלסאר , סל"י (שוימלאפעל) .

זהניא בע' זהניא .

זהר ת"י ואת הירח (דגריס ד יט)
ות זיהרא ; כמו "סהרא"
(מאנד) מע' זהר ב .

זהר (נכ"ל נא:) שמעה ילתא קמה
בויהרא (צאָרן) כעס , מע'
זהרד .

זוזג (יטס נו"ל) וכאו העמלקים ונודונו .
ת"י ואשר לא צדה (שמו' כל יג) לא
אזווג . (ינו' שקלים ה) שזוג אותו היום
(טרעפפען , צופאסמען ; אנגרייפע) .

זיר (דני' ד לג) הדרי וזיו יתוב (גלאַנץ ;
שאַנהייט) . ובש"ס (שנת קנו.) יהו
גבר וזחן (שאָן) נאה והדרד .

זיריד (טוס' ככור' ה) הזוויר והלוּפן ;
צ"ל "זויר" ע"ע .

זיז (שנת יט:) כרכי דוווי . (עירו' לז.)
זוי זוי קתני ; כמו "זוג" (פאָצער) .

זיז ת' הוד (איוב מ.) זיזא ; ר"ס (יטעיה
סו יא) מזוי כבודה (פֿאַכט) .

זח (איוב ח יד) די תזח סכריה
(בעוועגען , פֿערשיבען) ענ'
נרנור והוזה .

זחל ת' תולעת (סהל' כז ז) זחיל , וכן
ת' עש (איוב יג כח) זחילא (קרי-
כענדעס , ווארס) סל"ם .

זוטא (כמו' סוי) עסקא זוטא דיוטר
רווחא (קליין , קירץ , וועניג)
וכן בלס"י .

זונא (שמות כל יד) זונה כמותה
(נפארינג) סחיה .

זיונא (כמו' סוי) עסקא רבא דנפיש
זינא ; בע' דיאנא לעיל
(שאַדע) נוק והפסד , וכן בל' פרס .

זכאי (נכ"ל ז ט) גבר זכאי (אונשלדיג ,
גערעכט , ריין) .

זכה (חולין לא:) זכינהו ר"א לרבנן
(בעוועגען) ענ' נצחוק .

זכוכית (איוב כט יח) בהחב זכוכיתא
(קריסטאל , גלאַז) .

זכור ת' אוב או ידעוני (ויקל' כ כז)
בידן או זכורו ; מין כשוף [ז] .
זכר :

[ז] זכורו , ת' אוב או ידעוני (ויקרא כ כז) צדיק או זכורו ; נא"כ יטיה זכורו מין
כשוף

זכר (זכור' נה.) זכרותא דמא כבדא (ערצייגען) המו ליד ומכין .

זכות (אזות ז) שזכות אבותם מסייעתם (פֿערדינסט, טוגענד, געוויין, גערעכטיגקייט).

זרזל (כמו' ס:) הויין ליה בני זולני (פֿרעססער, שלעמסער) רעבתנים וזוללים .

זלח ת' ויחשוף יערות (מחל' כט ט) וסוליה חיות חרשא; כמו „ומזחיל“ (שרעקקען, ציטערנד מאכען). עיי"ע זלח לעיל .

זלף (ע"ז לו.) זליפתו של כלים (דורכ- שלאגען) פלישתן מהדפנות .

זם (א) ת' וענשו אותו (דנריס כז יט) ויזמון יתיה (בעשטראפֿען) .

זם (ב) זמ"ר ז) זום של בשר (זופפע) כע' זמת .

זמזום (ירו' חניגה ז) עד כדי זמזום (מיינונג, דענקען) הרהור וחשה, מל"מ .

זמיון ת' מחשבת (אס' ח ה) זמיונא (געדאנקע, טיסקע) מל"מ .

זמיון (וי"ר לה) הוית ידעית דאנן סודמיון *Zymia* (שאדען, פֿערלוסט) ענ' הפסד ונזק [יסלות „מארטאן“ או „מארטאן“ (סס) צ"ל „מודמאן“ .

זמן ת' תשטמני (איוז ל כא) תנזמניני (פֿערפֿאלגען, ענטזעצען) . ת' השתעשעו ושועו (יסע' כט ט) אשתגישו אזדמיטו .

זמנא (א) זמנא (קהל' ג ח) זמנא ועדנא (צייט) ל"מ .

זמנא (ב) זמנא (כח' ז כג) הדא זמנא (מאל) זאת הפעם .

זמר (ז"ר לא) דברים שהן מוזמין בעולם (קלינגענד) חשובים ויש להם שם .

זמר (אס"ר, חור כרפס) אם תאמר דהו זמין; צ"ל זעירין (קליין, קורץ) .

זנאי (שנת קנא.) עתיר זנאי; נואף אשה .

זנו זנות ל"מ (אונזוכט) וכן ת' „זמה“ .

זנום ת"י בשבועת האלה (נמד' ס כא) בקיומיה זנומחא כמי „זמנתא“ מע' זמיון לעיר (שאדען; פֿלוך) נזק; וקללה .

זנק (פסיקחא מ) כשני זנוקים של מים (שטראהל, וואססער-שטראהל) מל"מ. (שמו"ר עז) זנקתם את בני בבשר שהייתם אוכלים ולא הייתם נותנים; פי' שנבעו מי רוק מפייהם, כדרך הרואה מערנים ואינו אוכלם .

זנק (שנת עז:) בור זינקא בור זה נקי; פי' שאין בו מים .

זסטא (ירו' מגילה לו) זוסטא בו' ואת חשר ביה קבחא כמי שהוא נפה *Zwischen* (פֿארטוך) סינר ארוג ומלא נקבים ושמשו בו לפעמים לנפה .

זוסימא (ירו' שביע' ח) יהב צלוחיתא לזוסימא (באדעדיגער) משרת המרחץ .

זעמוטי בקצת נוס' במקום זאמוטי או זמיטי, עיי"ע .

זעקפי (ז"ר לח) ראשית אוני אלו זעקפי מלחמה; כע' זקף לקמן (העלדען) גבורים .

זער (ויקרא כה טו) ולפום זעירת שניא תזעיר (פֿערמינדערן, וועניג מאכען)

כשף של ידעוטי, אזל בש"ס (סנהדרין סה:) אמריין על חוב שהוא המעלה בזכורו, וכן אמרו שס לפני זה: בעל חוב זה המדנר בין הפרקים (געלענקע) [מבין איבריו] והוא כהורחא מלת צידין [מלשון „צדי עורו“] וא"כ נלך לתרגם צידין וזכורו שניהם למלת חוב, ויפה תרגם הירושלמי „אל האזכות ואל הידעוטיס“ (ויקרא יט ו) שאלי בידין או מסקי זכורו [שניהם לתרגם מלת חובות, צמ"ו הרבים] „ותצעי גרס ידוע“ לתרגם מלת ידעוטיס, אזל פה תרגם הירושלמי למלת חוב „אזכא סמיח“ .

מאכען). ת"י ולכה זועמה (במדבר כג ז) זעיר לי.

זף ת' ונער (ישעי' יז יג) ויוזף; כע' נזף (אנשרייען) ועקרו מן "זעף".
זפא ת' זפת (ישעי' לד ט) זפא (פעך). (ע"ז לג.) ישנים ומוופסים (געפעכט).

זפא (ב) שמות לב ד) וצר יתיה בזיפא; כמו "בציפא" (מאטטע, טוך) ע"ע זף ג.

זק (ילמדנו ממות) זיקו שלכם; צ"ל "דיקו" *dixatio* (רעכט, גערעכטיגקייט) כמו במדרש (סס).

זקף (א) (סוסה מד.) מעמידן זקיפין (העלדען) בני אדם גבורים.

זקף (ב) (חסר זי) זקיפא די אתקין לנפשיה (גאלגען) צליבא.

זקק (א) (תהלים יב ז) זקוק ז' זימנין (געשמאלצען, גערייניגט).

זקק (ב) (יו"ט שנה ג) אהן זקוקא דיקלון (שלו"כע) נאדים מאוסים.

זקק (ג) (כדריס עז:) אודקיקו ליה רבנן לבריה (זיך געזעללען, בע-שעפטיגען) ענין התקרבות וקשור.

זר (א) (תהלים מט יט) לא זר (ווייכען) ענין נטייה; כמו "סר".

זר (ב) (שנה קסג.) לזירין; הם אגודות קש שאגודתם באמצע.

זרב (א) (יו"ט כלאים ט) מנעל של זרב; ובמשנה הגי' "זרד" (האגף) בע' זרד ג.

זרב (ב) (יומא עח.) כסא דכספא חסר נמי אסור משום דמזדריב (וואפארירן, דונסטען). פי' הבל המים מלחלה, מליים (ליוזבוי) בעת יזורבו; ורשי' פי' כחליק ונשמט ידו ונשפכו המים עליו.

זרבוב (פסיקתא לד) שנדמה (המלאך) כזרבובית קטנה של אש (שמראהל, פלאמכען).

זרביל (משלי ל לא) אככא דמזורביל בינת חרנגולין; צ"ל "דמזורביל"

בכ"ף שענינו בלס"ו (שמאלץ איינהער-טרעטען) כדרך הלוך התרנגול בין התרנגולת.

זרזא דקני (שנה ח: , ימות קא:) פי' אגודה וחבילה של קנים (בונד), מע' זרו ב.

זרזי"א (יו"ט מע"ס ד) בחר בלני מסיק לזרזי"א; הק"ע פי' "עוצר ענבים"; אולי צ"ל "לזרזי"א" (ראזינען) כע' ארון ב.

זרוף (סס"ר, לריח) שמן כו' אינו מזרוף כשאר משקים. (יומא פז.) מטא זרזפי דמיא ארישא (שפריטצען) התות טיפות כהשפיכה.

זרמית (ישעי' ד ו) לאגנא מזרמית וממטרא (פלאטצדעגען) גשם שוטף.

זרוע ל"ם (ליוזב כג ח) ואיש זרוע (קראכט, געוואלט). (נרכות יז:) והם נוזנין בזרוע, באלמות.

זריון (פסחים קז.) אשתי מי זריון; מין משקה, בע' מזריון.

זרע בל"ם (וואמע; קינדער). זרעית (שמות יב כא) תר' משפחה (פאמיליע).

זרעונין (ת"י ויקרא יא לו) על כל זרע זרעונין (פלאנצען; הילזענ-פריכטע).

זרר ת' עמישותיו (ליוזב מא ט) זרירוהי (ד' ניעסען) מל"ם.

זרת (ילמד' טלא) עד שהוא במעי אמו זרתיה מתוח לקבליה (פויסט) ידו ואגרופו להכות.

ח

חאיך (נראשית כו ח) יצחק מחאיך (שערצען) כע' חך א.

חאק תר' חתר (ליוזב כד כז) חאק (גראבען, הויען) ענין חפירה וחקיקה.

חב (א) (תוס' כלאים ג) הקנים והחבין שמוידען